

OKRĘGOWA IZBA LEKARSKA W ŁODZI

Łódź 2007

Tekst, wybór zdjęć, opracowanie i redakcja

Grażyna Rzepecka-Koniarek

Dyrektor Biura Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi

Konsultacja

Ryszard Bonisławski

Dyrektor Centrum Informacji Turystycznej w Łodzi

Projekt okładki i folderu

Mateusz Poradecki

Na okładce wykorzystano fotografię **Bartłomieja Nowaka**
oraz projekt elewacji Okręgowej Izby Lekarskiej autorstwa
mgr inż. arch. **Danuty Włodarskiej („Arta”)**

Fotografia Grzegorza Krzyżanowskiego,
Przewodniczącego Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi
prof. dr hab. med. **Andrzej Kurnatowski**

Wydawca

Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi

Copyright © by **Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi, Łódź 2007**

DTP, Skład i łamanie

Wydawnictwo biblioteka

tel. 0 602 524 666

e-mail: wyd_b@o2.pl

Druk

Oficyna PRINT, Bogdan Chmielecki

95-100 Zgierz

Słowik, ul. Wiosenna 2

Koleżanki i Koledzy, Nasi Szanowni Goście,

Utworzona w 1989 r. Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi długo nie miała siedziby, która zapewniałaby należyte warunki do jej funkcjonowania. Przydzielony nam przez władze wojewódzkie lokal przy ul. Piotrkowskiej 194 w krótkim czasie przestał spełniać oczekiwania lekarzy i pracowników ze względu na ciasnotę i uliczny hałas. Nie istniał przedwojenny budynek, który moglibyśmy odzyskać jako własność OIL. Okręgowa Rada Lekarska, zgodnie z postanowieniem Okręgowego Zjazdu Lekarzy, podjęła więc decyzję o zakupie i zaadaptowaniu na potrzeby samorządu lekarskiego któregoś z łódzkich obiektów zabytkowych.

Zakup obecnej siedziby — willi Geyera przy ul. Czerwonej 3 — zawdzięczamy ówczesnemu skarbnikowi Okręgowej Izby Lekarskiej Tomaszowi Westfalowi oraz jej byłemu prezesowi Ryszardowi Golańskiemu. W XIX-wiecznych murach, pod warstwą pyłu i spękanego tynku, kryły się przepiękne zabytkowe wnętrza i architektoniczne detale. Uznaliśmy, że jest to idealne miejsce na siedzibę samorządu lekarskiego.

Willą została gruntownie wyremontowana i odrestaurowana zarówno pod kątem dostosowania wnętrz dla potrzeb samorządu lekarskiego, jak również odtworzenia jej dawnej urody. Zajęliśmy się także zaniedbanym ogrodem na tyłach budynku. Remonty prowadzone były w latach 1997–2005. Stopniowo oddawaliśmy do użytku kolejne piętra.

Te inwestycje były możliwe dzięki zaciągniętym kredytom oraz dotacjom z Urzędu Miasta Łodzi i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Cenny wkład finansowy i twórczy w odnowienie naszej siedziby miało kilka życzliwych osób i instytucji. Jej obecny wygląd zawdzięczamy naszej wymagającej architekcie Danucie Włodarskiej, Wojciechowi Szygendowskiemu — ówczesnemu Miejskiemu Konserwartorowi Zabytków oraz Halinie Jaroszewskiej — projektantce ogrodu. Powszechny Zakład Ubezpieczeń współfinansował zabezpieczenia przeciwpożarowe i antywłamaniowe.

Umiejscowienie nowej siedziby samorządu lekarskiego w zabytkowym obiekcie przyczyniło się do odświeżenia dawnego piękna architektonicznego Łodzi. Doceniły to Fundacja Ulicy Piotrkowskiej oraz łódzki oddział Stowarzyszenia Architektów Polskich, nadając naszej willi tytuł Najlepszego Wnętrza Roku 2000. Jednocześnie budynek doskonale pełni współczesną funkcję oraz oferuje wnętrza i otoczenie godne zawodu lekarza. Izba Lekarska żyje nie tylko urzędniczą codziennością — odbywają się tu rozmaite imprezy kulturalne organizowane przez lekarzy i dla lekarzy, takie jak cykliczne wystawy malarskie, fotograficzne, wieczory poezji. Dużą popularnością cieszą się zabawy naszych dzieci w dni uroczyste. Lekarze organizują swoje uroczystości rodzinne: chrzciny, wesela, rocznice. Dział klub motocyklowy „DoctoRRiders” i klub żeglarski „Szkwai”. W przestronnych salach odbywają się szkolenia, konferencje, zebrania lekarzy. Willa przy ul. Czerwonej 3 jest otwarta dla wszystkich lekarzy, służąc jako miejsce integracji naszego środowiska. Dokładamy wszelkich starań, aby przychodzili tutaj z chęcią i przyjemnością, po prostu jak do siebie.

Serdecznie witam w naszych progach

Przewodniczący Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi

dr n. med. Grzegorz Krzyżanowski

Předstawiamy Państwu siedzibę Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi, zrzeszającej około 12 tys. lekarzy i lekarzy dentystów, należącej do największych izb lekarskich w Polsce. Łódzka siedziba samorządu lekarskiego ma unikatowy charakter, gdyż mieści się w pofabrykanckim pałacu zbudowanym w końcu XIX wieku. To jedna z budowli charakterystycznych dla początków wielkoprzemysłowej XIX-wiecznej Łodzi — „Ziemi Obiecanej” dla przedstawicieli czterech kultur: Polaków, Niemców, Żydów i Rosjan, tworzących przemysł włókienniczy i jego infrastrukturę. Między wielkimi kompleksami fabrycznymi z czerwonej cegły oraz niskimi domkami tkaczy pojawiły się wówczas w blasku swej urody pałace i wille ówczesnych fabrykantów, otoczone parkami i ogrodami. Siedziba łódzkiej Okręgowej Izby Lekarskiej jest jedną z takich pereł, wyhodowanych obok wielkich maszywów fabrycznych.

Jej historia zaczęła się prawdopodobnie w 1898 r., kiedy to powstał obiekt o charakterze pałacu, zaprojektowany przypuszczalnie przez łódzkiego architekta Nowickiego dla Ryszarda Geyera, członka licznej i sławnej rodziny łódzkich fabrykantów. Pałac ten znany jest pod nazwą „willa Geyera”, aczkolwiek do rodziny Geyerów należał przez około 30 pierwszych lat swego istnienia. Następnie zmieniał właścicieli, a w 1945 r. przejęty w użytkowanie przez państwo, przeznaczony był na przedszkole i dom dziennego pobytu. Odzyskany przez prawowitych spadkobierców został przez nich notarialnie sprzedany Okręgowej Izbie Lekarskiej w Łodzi w 1997 r.

Ryszard Bonisławski, historyk Łodzi i jej architektury, który — po renowacji willi — przygotował wraz z red. Jadwigą Wileńską piękny film telewizyjny z serii „Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic”, poświęcony siedzibie Izby, tak o niej mówił:

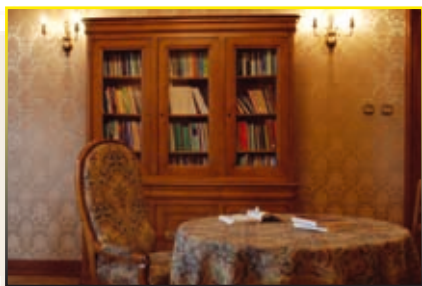
Willi ma na zewnątrz charakter typowej budowli neorenesansowej, nawiązującej do starych, sprawdzonych wzorów. Kształt willi jest zatem renesanso-

wy, a wewnątrz wypełnione w sposób eklektyczny. Znajdziemy tu wszystko: od późnego renesansu w sali stołowej, po wykwintne, pełne bogatych sztukaterii dwa salony, z interesująco dobranymi żyrandolami, lustrami i tapetami. Tu zapewne przyjmowano niegdyś gości, po lewej — sądzę — była kiedyś biblioteka, a po prawej gabinet. To wszystko wprowadza nas w atmosferę wygodnego domu przemysłowca końca ubiegłego wieku.

Projekt frontowej elewacji Okręgowej Izby Lekarskiej
mgr inż. arch. Danuta Włodarska („Arta”), fot. Bartłomiej Nowak

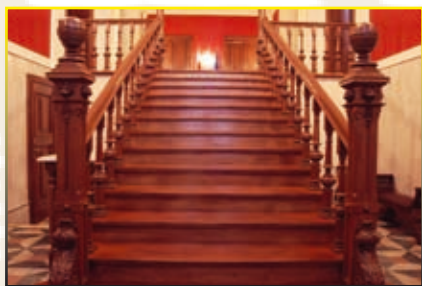
Parter czterokondygnacyjnego budynku zajmuje Klub Lekarza, który ma najbardziej strojny, ale zgodny z dawnym charakterem i obecną funkcją, wystrój. Są tu: sala złota (piękne angielskie tapety w kolorze starego złota, brązowe ciężkie sztukaterie na suficie, typowe dla XIX-wiecznych wnętrz domostw fabrykantów łódzkich), kominkowa (ozdobny kominek z lustrem) z zejściem marmurowymi schodami do ogrodu, muzyczna (instrumenty muzyczne jako motywy występujące w sztukaterii sufitowej), salka barowa (w kolorystyce ciemnozielona i wiśniowa z masywnym barem). Efektownym elementem są usytuowane centralnie, prowadzące na wprost od wejścia do Klubu, drewniane schody z ozdobną balustradą, na których często użytkownicy Klubu robią sobie pamiątkowe zdjęcia.

Sala złota
fot. Bartłomiej Nowak

Sala złota — detale sufitowe
fot. Bartłomiej Nowak

Schody do Klubu Lekarzy
fot. Bartłomiej Nowak

Barek
fot. Dariusz Domagałski

Sala kominkowa
fot. Marta Koniarek

**Tablica upamiętniająca przyznanie
budynkowi OIL tytułu
„Najlepsze Wnętrze Roku 2000”**
fot. Bartłomiej Nowak

W 2000 r. Klub Lekarza otrzymał bardzo prestiżową nagrodę dla „Najlepszego wnętrza rekonstruowanego”, przyznaną w dorocznym konkursie przez Fundację Ulicy Piotrkowskiej.

Wejście do siedziby Okręgowej Izby Lekarskiej fot. Bartłomiej Nowak

W podziemiach Klubu Lekarza znajduje się jego zaplecze kuchenne z nowoczesnym sprzętem gastronomicznym, gdzie klubowy kucharz tworzy dania zwykle i majstersztyki kulinarne dla lekarzy i ich gości. Klub ma charakter zamknięty.

Ekspozycja stołu przygotowanego na przyjęcie rustykalne w Klubie Lekarza
fot. Marta Koniarek

Układ sal klubowych zachował ich pierwotne rozmieszczenie oraz wszelkie detale: stolarkę okienną i drzwiową z XIX w., sztukaterie sufitowe, oryginalne schody

i ich balustradki zakończone rzeźbionymi głowami lwów, około stuletnią windę towarową (wciąż działała poddana konserwacji) oraz taras i zejście do ogrodu.

Detal balustrady schodów wejściowych Klubu Lekarza fot. Bartłomiej Nowak

Zejsście z tarasu do ogrodu fot. Bartłomiej Nowak

Do Klubu Lekarza prowadzi z zewnątrz odrębne wejście, obok wejścia do Biura Okręgowej Izby Lekarskiej. Wewnątrz budynku pomieszczenia klubowe sąsiadują z klatką schodową prowadzącą na wyższe kondygnacje, tak więc lekarze załatwiający swoje sprawy w administracyjnej części budynku mogą wypić kawę czy zjeść obiad w Klubie lub obejrzeć eksponaty akurat prezentowane na jednej z właśnie organizowanych klubowych wystaw.

Pozostałe kondygnacje budynku, posiadające odrębną klatkę schodową z piękną żeliwną balustradą, mającą ponad sto lat, zajmuje siedziba władz samorządu lekarskiego i Biuro OIL w Łodzi.

W podziemiach Izby znajduje się obszerne archiwum akt osobowych lekarzy zrzeszonych w łódzkiej Izbie.

Szafy przesuwne w archiwum akt osobowych lekarzy i lekarzy dentystów
fot. Bartłomiej Nowak

Na pierwszym piętrze mieści się sekretariat Okręgowej Izby Lekarskiej, gdzie wyeksponowany jest nietypowy, bo sufitowy, XIX-wieczny witraż z tzw. szkoły wiedeńskiej, gabinety prezesa Izby i Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej oraz poszczególne działy Biura obsługujące lekarzy. Od strony północnej na pierwszym piętrze znajduje się weranda wysunięta w stosunku do bryły budynku oraz od strony wschodniej balkon nad wykuszem stanowiącym na parterze wejście do Klubu Lekarza.

Witraż sufitowy w recepcji OIL fot. Bartłomiej Nowak

Gabinet Przewodniczącego Okręgowej Rady Lekarskiej fot. Bartłomiej Nowak

Na drugim piętrze prace renowacyjne dostosowano do poddaszowego charakteru wnętrza. Zachowano wszelkie stare drewniane belkowania, krokwie i zastrzały, co podkreśla surowość pomieszczeń (w ich głównej części mieści się kancelaria Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Okręgowego Sądu Lekarskiego).

W sumie budynek Okręgowej Izby Lekarskiej ma ok. 1,2 tys. m kw. powierzchni na wszystkich kondygnacjach, przy kubaturze 6 tys. m sześć.

Pokój biurowy
fot. Bartłomiej Nowak

Sala rozpraw Okręgowego Sądu Lekarskiego
fot. Bartłomiej Nowak

Renowacja objęła również elewację, która według projektu architekta i pod okiem konserwatora zabytków zachowała wszystkie walory dawnej bryły budynku: okna pierwszego piętra ujęte w półkolumny o głowicach jońskich wspartych na konsolkach, ozdobne gzymsy nadokienne, zakończone pilastrami, ryzality, boniowanie, zwieńczenie budynku profilowanym gzymsem z motywami roślinnymi, ozdobne okratowanie w oknach parteru.

Elewacja od strony ogrodu fot. Alina Paradowska

Siedziba Izby usytuowana jest na działce mającej ok. 3 tys. m kw. Pierwotnie działka miała ok. 8 tys. m kw. powierzchni. Były na niej zabudowania gospodarcze: portiernia, stajnia, oficyny mieszkalne, potem stopniowo rozbiegane.

Na działce zastaliśmy 44 sztuki starodrzewu, w tym: kasztanowce, jesiony, klony, robinie, lipę, miłorząb japoński, a nawet sosnę czarną, częstokroć o obwodzie pnia ponaddwumetrowym. Obecny kształt i nasadzenia w ogrodzie wykonane są według projektu inżyniera ogrodnictwa z Politechniki Łódzkiej, zgodnie z założeniami stosowanymi w łódzkich ogrodach fabrykanckich, tworzonych w okresie powstawania budynku.

Ogród — widok z tarasu fot. Bartłomiej Nowak

Renowacja siedziby Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi odbywała się etapami — najwcześniej w 1999 r. zaczęło funkcjonować Biuro Okręgowej Izby Lekarskiej na pierwszym piętrze. Następnie w styczniu 2000 r. uroczyste otwarto Klub Lekarza.

Schody prowadzące do Klubu Lekarza — przed renowacją fot. Dariusz Domagalski

Dla upamiętnienia wiekopomnej chwili uczynienia ze 100-letniej willi Ryszarda Geyera siedziby Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi dokument ten stanowimy.

Spisano Akt ów w Łodzi w dniu 26 marca Roku Pańskiego 1999, kiedy to papieżem był Jan Paweł II (Karol Wojtyła z Polski rodem), prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej był Aleksander Kwaśniewski, a funkcję premiera sprawował Jerzy Buzek, prymasem był Józef Glemp, prezydentem miasta Łodzi Tadeusz Matusiak, prezesem Naczelnej Rady Lekarskiej Krzysztof T. Madej.

W tymże roku, u przełomu drugiego 1000-lecia, w Polsce dokonano nowego podziału administracyjnego kraju na 16 województw, w ochronie zdrowia wprowadzono kasy chorych, do łódzkiej Okręgowej Izby Lekarskiej należało prawie 14 tysięcy lekarzy, których średnie pensje wynosiły 1 100 zł, a na ekrany wszedł film „Ogniem i mieczem” wyprodukowany na podstawie epopei Henryka Sienkiewicza.

W imieniu społeczności lekarskiej dokument niniejszy podpisali członkowie Okręgowej Rady Lekarskiej w Łodzi III kadencji oraz przewodniczący Rady Ryszard Golański.

Głównym wykonawcą prac adaptacyjno-remontowych był mgr inż. Zbigniew Jakubczyk — łódzka firma budowlana „Concret”, projekt architektoniczny i wnętrzarski opracowała mgr inż. Danuta Włodarska — firma projektowa „Arta” z Łodzi, dyrektorem Biura Okręgowej Izby Lekarskiej była mgr Grażyna Rzepecka-Koniarek.

Akt erekcyjny wmurowania kamienia węgielnego

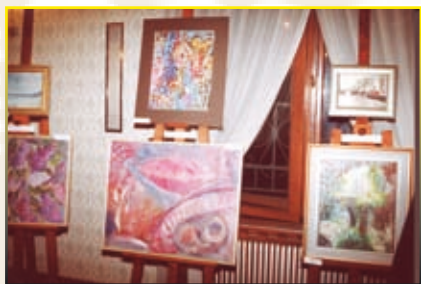
Kolejno przeprowadzono remont elewacji i otoczenia budynku oraz re-kultuwowano ogród, na końcu 2004 r. przeprowadzono remont i adaptację — dla celów biurowych i szkoleniowych — pomieszczeń na drugim piętrze.

Siedziba Okręgowej Izby Lekarskiej w Łodzi mieści się w centrum miasta przy przecznicy odchodzącej od głównej ulicy — ulicy Piotrkowskiej, która biegnie przez środek miasta z północy na południe na długości ponad 4,5 km.

Ulica Piotrkowska, w swych północnych rejonach, zaczyna się Placem Wolności, na którym stoi pomnik Tadeusza Kościuszki. W pobliżu jej północnej części, stanowiącej początek ulicy, zachowały się budynki ogromnego kompleksu fabrycznego z XIX wieku, stworzonego przez wielkiego fabrykanta Poznańskiego oraz pałacu, typowego dla ówczesnej Łodzi. Od lat mieści się w nim Muzeum Historii Miasta Łodzi, a w budynkach pofabrycznych powstała i rozbudowuje się „Manufaktura”, odwiedzany przez licznych gości kompleks kulturalno-handlowy, stanowiący przykład renowacji i adaptacji do nowych funkcji ponadstuletnich obiektów przemysłowych.

Siedziba łódzkiej Izby Lekarskiej usytuowana jest na południowym krańcu słynnej Piotrkowskiej. Obok niej piętrzą się powstałe w początkach XX w. budowle sakralne: Archikatedra rzymskokatolicka pw. św. Stanisława Kostki. Otacza ją Plac Katedralny z pomnikiem Jana Pawła II oraz Grobem Nieznanego Żołnierza. Blżej siedziby Okręgowej Izby Lekarskiej widzimy neoromańską bryłę kościoła augsbursko-ewangelickiego pw. św. Mateusza.

Budynek Izby mieści się przy ul. Czerwonej, zabudowanej budynkami powstałymi w początkach XX w. W pobliżu — przy Piotrkowskiej — znajdują się kolejne obiekty pofabryczne (podobno nazwa ulicy związana jest z kółem ścieków wypuszczanych z farbiarni okolicznych fabryk), w większej części stworzone przez rodzinę Geyerów. Tu mieści się tzw. Biała Fabryka, w której obecnie ma swoją siedzibę Centralne Muzeum Włókiennictwa i Krajowa Izba Mody.

Ogólnopolska Wystawa Malarstwa Lekarzy
fot. Marta Koniarek

Wystawa „Pamiętki lekarskie”
fot. Agnieszka Urbaniak

**Ekspozycja stołu przygotowanego
na przyjęcie weselne
w Klubie Lekarzy**

Ślub w ogrodzie OIL

Obok starych obiektów fabrycznych, fabrykanckich pałaców i kamienic, które pełnią nowe funkcje (np. dawny pałacyk rodziny Schweikertów — dziś Instytut Europejski), wzrastają wieżowce banków i innych instytucji.

Tak więc stare przeplata się z nowym zarówno w całym mieście, jak i w otoczeniu siedziby Łódzkiej Izby Lekarskiej, a nawet przejawia się w jej funkcjonowaniu w odrestaurowanym budynku. W pałacowych wnętrzach obradują, dyskutują i szkolą się lekarze oraz lekarze dentyści, przy komputerach urzędniczki załatwiają ich urzędowe sprawy, a w Klubie Lekarza odbywają się wystawy, m.in. malarskie i fotograficzne, biesiady literackie, zebrania naukowe i samorządowe, wesela i inne uroczystości rodzin lekarskich czy też świętowanie uzyskiwanych przez obecnych właścicieli i gospodarzy budynku splendorów zawodowych. A w każdą noc sylwestrową w tych murach wszyscy życzą sobie — wszystkiego najlepszego.

Sylwester w Klubie Lekarza fot. Bartłomiej Nowak

Elewacja wschodnia siedziby OIL
fot. Mateusz Poradecki

Światła Naszego Domu...
fot. Alina Paradowska

